

LA ESQUELLA

DE LA TORRATXA

PERIODICH SATÍRICH, HUMORÍSTICH, IL·LUSTRAT Y LITERARI.
DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

2 CUARTOS CADA NÚMERO PER TOT ESPANYA

y 10 centaus paper en l' isla de Cuba.

NUMEROS ATRASSATS 4 CUARTOS.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, 20
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya 8 rals.
Cuba y Puerto-Rico, 16.—Estranger, 18

D' AQUÍ D' ALLÀ.

Ja que l' estat de siti no 'm permet ocupar-me de certes coses que jo voldria, tinch de buscar assumptos, ab la llanterna tapada y girant la cara a cada pas de por de que 'm segueixin.

La ploma avuy tremola davant de la bayoneta. Pero no temin, mentres hi haja homes al mon, hi haurà materia per escriure una revista. Y quan dich homes, vull dir donas també.

Jo saludo ab tot lo cor y ab tota la galanteria de que soch capàs a las damas mallorquinas, que han tingut l' idea estupenda de celebrar lo primer Congrés femeni nacional.

Perque ja deuen saber que 's tracta de celebrar un congrés de senyoras, a fi y efecte de reconquistar drets que no tenen, prerogatives de que careixen, llibertats que se 's negan y facultats que 's homes egoistas posan en dupte.

Jo no sé fins a quint punt arriban las sèvas preten-sions, dat que las donas no 's perden may per demanar. Podria ser que de aquell Congrés ne sortis un cambi en las funcions domesticas dels dos sexes. La dona anirà a la Borsa ó al Escriptori, ó a l' Audiencia a defensar causas ó al capsal dels llits a escriure receptas; la dona comerciarà ó dirigirà una industria, y l' home mentres tant se quedarà a casa a fer mitja, bressar la criatura, surgir las faldillas de la dona, repassar la roba blanca, comprar, escombrar y fer ganxet.

Hi haurà donas diputadas, gobernadoras y ministras; l' exercit se formarà exclusivament de donas, obtenintse ab aixó dos grans ventatjes en garantia de la independència de la patria. Aixís per exemple, un batalló de macas atreurrà al enemich fentlo caure en las emboscadas, y un batalló de lletjas, lo fara fugir horrorisat y dispers.

¿Qui es capàs de preveure la gran transformació social que s' ha de realisar lo dia que triunfin las ideas respecte al predomini de la dona?

Lo Congrés de Mallorca donarà lloch a que s' especifiquin las verdaderas aspiracions de la dona.

Desde 'l moment jo concedeixo un dret a la dona: lo de demanar als homes sempre que vulgan casarse, en lloch de ser l' home, com fins are, qui las demani a n' ellas. Ellas que tribin, y sápigam que desde are 'm poso a la sèva disposició.

Respecte al vestir, no m' hi fico, porque en aquest punt han invadit lo guarda-roba del genero masculí: ellas duhen casacas, sachs, levitas, abrichs, sombreros y calsas, hermillas y corbatas: l' home en cambi, sobre tot durant l' istiu, porta vano.

En quant a l' influencia social, ellas s' emportan to-

tas las galanterias y atencions: en la tranvia se 'ls cedeix lo puesto; pel carrer se 'ls cedeix l' acera: al salutarlas nos posém als sèus péus, y en totas las qüestions, tractantse de una dona l' hi doném la raho.

¿Y donchs que més volen?
Igualarse al home?
—Ah, deya un amich mèu, metje y filòsop a la vegada: es bèn inútil: per igualarse al home sempre 'ls faltará alguna cosa.

Y ab quin brillo las damas mallorquinas convocan aquest Congrés, que deu celebrarse precisament a Palma de Mallorca.

Y are diguinme porque no l' han fet en la península. Veyám. ¿Per qué havian de triar un' isla per la celebració del Congrés?

¡Ah! Jo hi veig l' instint femeni: han triat un' isla porque tractan de embarcarnos. Lo mateix de sempre. No importa, encare que siga menester posarse un vél a la cara serà qüestió de anarhi y pendre asiento a las tribunas.

Es qüestió de anar a sentir discursos de tiple y contralt, a no ser, com es molt probable, que alguna de las oradoras se limiti a parla ab los ulls. ¡Quins discursos més eloqüents no pot fer una morena, ab sols moure las pestanyas! ¿Y las ròssas de ullets blaus? ¿Y las cast-nyas?

¡Ay senyor!
Serà qüestió de derretirse!

Y per las qüestions diplomáticas ¿qui s' atrevirá a negar las grans condicions que tenen y desplegan sempre las fillas de Eva?

Y per las qüestions d' Estat ¿qui millor que las solteras que buscan nuvi?

Y per las qüestions de guerra ¿qui es capàs de resistir a una sogra?

Y per las de Hacienda ¿cóm negar lo porta-monedas a una dona hermosa?

En materias de discutir, ningú com ellas: lo difícil serà que un cop s' haja entaulat una discussió, la que tinga las cartas vulga deixarlas.

¡Pero qui sab!
Jo crech qu' encare que 'l Congrés femeni se arribi a reunir, serà totalment impossible que puga constituirse.

¿No saben per qué?
Perque serà necessari comensar com comensan tots los Congressos, nombrant una presidencia d' edat, y no trobaran cap dona que vulga ser més vella que las altrás.

Los que duptin de l' existència dels miracles, llegeixin lo següent cas que ha passat a Navarra:
Una pobre dona, que 's deya Tiburcia, sumament

devota y escrupulosa, acostumava a resar davant de la porta de una ermita, tancada ab reixat, y ho feya ab aquella santa compunció que donan las creencias arre-ladat.

Un dia, a lo millor del reso, senti una veu que venia de lo alt, una veu divina que l' hi deya:

—Tiburcia, filla mèva, ja estás perdonada!
—Tota plena de ardor religiós, preguntá la beata:
—Sou vos, senyor Deu mèu, lo qui 'us dignéu par-larme?

—Sí, Tiburcia, filla mèva, jo soch.
—¿Y qué hi fet jo, per mereixe aquesta gracia?
—Has pregat, tens fé y se qu' ets despresa.

—¿Y qué voléu de mi?
—Arribat a casa tèva, pren tots los diners que tin-gas y a dos quar's de nou del vespre tirals a través de la reixa dintre de l' ermita, y serás salvada.

Tiburcia no tocava de péus a terra. Se creya ser una santa, escullida per la gracia del Senyor. De amagat del seu home prengué quatre ó cinch unsas d' or, tot lo capital que possebian, fruit de llarchs anys de treball y estalvis, se 'n aná altre cop a l' ermita a l' hora indicada, pregá fins a las deu del vespre, y tirá aque-las monedas a través de la reixa.

Aquella veu mateixa vá dirli:
—Ja sé, Tiburcia, que m' ho donas tot.... Vésteu tranquila, estás salvada.

Y are figürinse l' endemà al sen home, al tenir noti-cia del fet, corrent desesperat cap a l' ermita en busca de las cinch unsas.... L' infelis, al no trobarlas, se arrancava 'ls cabells.

Aixís s' estolvirá que se l' hi socarrimin ab lo foc del infern, ahont anirá a penar per tota una eternitat per la sèva falta de creencias y per l' excessiu egois-me que demostra.

En cambi la Tiburcia, ja tã 'l lloch senyalat entre las benaventuradas.

P. DEL O.

A CASA MEVA.

Estich al cel; ja compendrán que aixó es un dir. No obstant si no hi estich al peu de la lletra poch se 'n falta.

Figürinse un quint pis ab entressuelo, que ja 'ls dich jo que s' hi pot estar per las bonas vistas. Veig tot Bar-celona sota 'ls mèus péus.

Me dirán sens dupte que ha de esser pesat pujar tant alt; pero ja veurán tant com pesat no; pero cansa una mica escalar los 112 esglahons, sobre tot quan un tè las camas trencadas de corre tot lo dia. Hi ha dias que juraria que n' hi afegeixen.

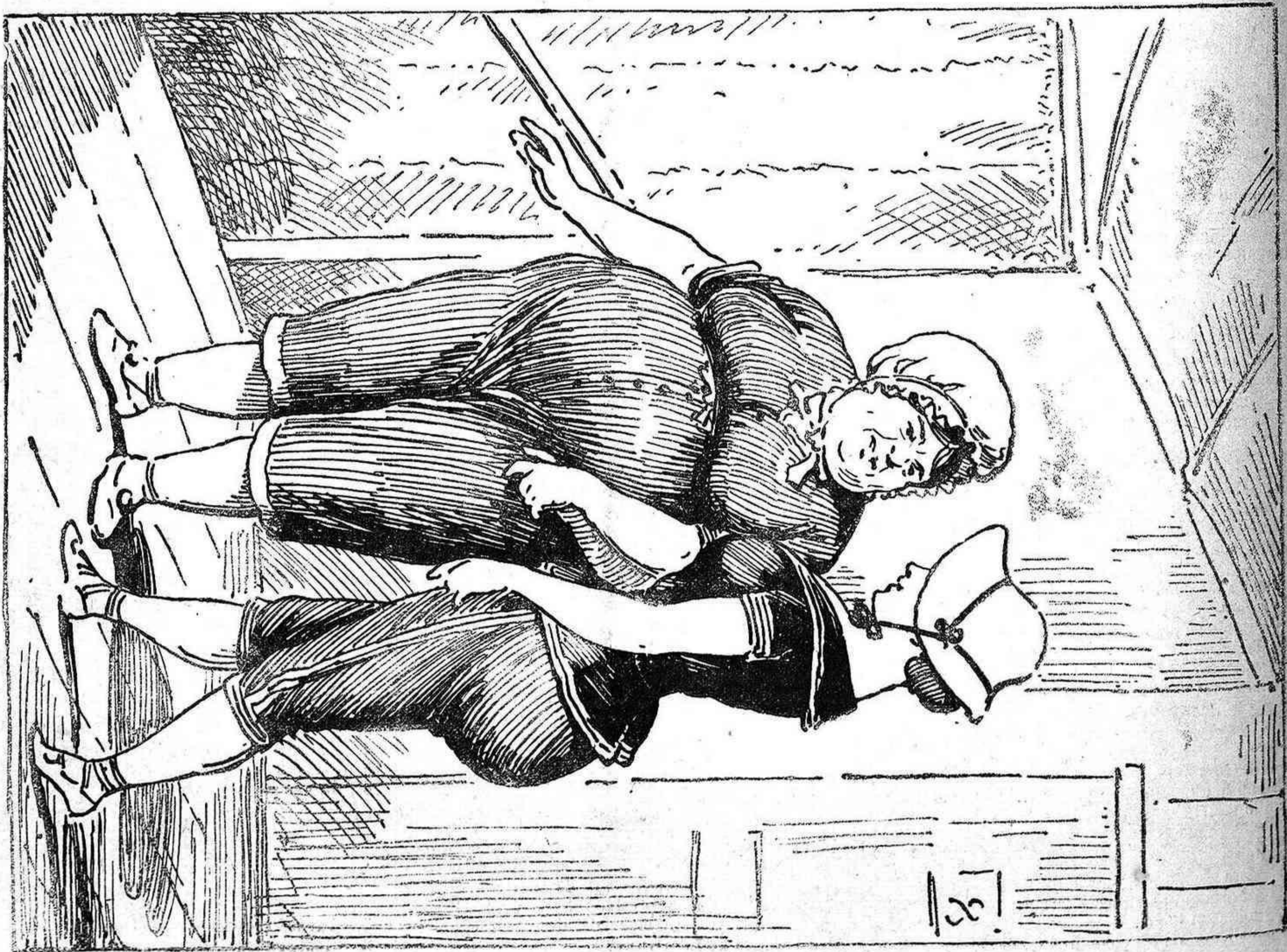
Y 'l quarto, sembla una joguina; baixet de tetxo que quant me vull estirar tinch de sentarme per no tocá 'l

Las que s' ho posan y s' ho treuhen.

Las que no s' ho han de posar ni treure.